

Naar verwachting treedt de Omgevingswet en de bijbehorende uitvoeringsregelgeving op 1 januari 2022 in werking. Die bijbehorende uitvoeringsregelgeving betreft onder meer het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) en het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl).

Puin breken in de Omgevingswet en de lasten voor **bouw- en/of sloopbranche**

In het Bbl is onder meer een regeling opgenomen voor het mobiel puin breken op locatie. In het Bal is onder meer ook een regeling opgenomen voor het puin breken binnen een bedrijf. Deze regeling voor puin breken in het Bal leidt (mogelijk) tot een serieuze verzwarening van lasten voor bedrijven in de bouw- en/of sloopbranche, in vergelijking met de thans hiervoor geldende regelgeving.

Bedrijven, waarvoor het Activiteitenbesluit milieubeheer (Abm) geldt en die géén omgevingsvergunning nodig hebben voor de activiteit milieu, hebben nu nog een keuzemogelijkheid of zij in de buitenlucht of in pandig steenachtig materiaal willen breken. Bij het in pandig breken daarvan mag de emissieconcentratie van een bepaalde stofklasse niet worden overschreden, terwijl daarnaast ook moet worden voldaan aan bepaalde, bij ministeriële regeling gestelde eisen.

Keuzemogelijkheid

Bij het breken in de buitenlucht moet er zoveel mogelijk worden voorkomen dat stofverspreiding optreedt, die op een afstand van meer dan twee meter van de bron met het blote oog waarneembaar is. Daarnaast moet daarbij zoveel mogelijk de verontreiniging van de omgeving worden beperkt en tevens zoveel mogelijk worden voorkomen dat steenachtig materiaal in oppervlaktewater of in een voorziening voor het beheer van afvalwater geraakt.

Een daarmee vergelijkbare normering voor het in pandig of in de buitenlucht breken van steenachtig materiaal binnen een bedrijf geldt doorgaans ook voor bedrijven waarvoor het Abm op dit punt niet geldt, maar waarvoor wel een milieuvergunningplicht geldt. Dus voor bedrijven die moeten beschikken over een omgevingsvergunning voor de activiteit milieu.

Ook voor dergelijke bedrijven geldt echter nu nog steeds een keuzemogelijkheid tussen het breken van puin in de buitenlucht of in pandig breken binnen een bedrijf. In dat geval is die normering hiervoor opgenomen in de voorschriften van deze omgevingsvergunning milieu. Voor bedrijven die werken met afvalstoffen, en die onder het bevoegd gezag van de provincie vallen, geldt nu een milieuvergunningplicht, dus ook voor het puin breken binnen dergelijke bedrijven.

Naast de hiervoor genoemde regelgeving, die nu nog geldt voor het breken van puin binnen een bedrijf, geldt er nu ook regelgeving voor het mobiel breken van puin in de buitenlucht op een slooplocatie. Dit is het Besluit mobiel breken bouw- en sloopafval. In de bijlage daarvan zijn eisen opgenomen, waaraan het mobiel breken van puin zoal moet voldoen. Zo ook eisen ter voorkoming van stofoverlast en de eis dat er in ieder geval een sproei-installatie aanwezig moet zijn op de locatie, waar het mobiel breken van puin plaatsvindt.

Toekomstige regelgeving

Het Besluit mobiel breken bouw- en sloopafval komt naar verwachting op 1 januari 2022 te vervallen. De daarin opgenomen regels voor het mobiel puin breken in de buitenlucht op een slooplocatie worden vanaf die datum opgenomen in het Bbl. Deze toekomstige regeling voor het mobiel breken in de buitenlucht op een slooplocatie in het Bbl heeft niet geleid tot discussie. De toekomstige regeling hiervoor is namelijk vergelijkbaar met de huidige regeling hiervoor in het thans nog geldende Besluit mobiel breken bouw- en sloopafval.

Wat echter al wel tot discussie heeft geleid en/of gaat leiden, is de toekomstige regeling voor het breken van puin in een bedrijf. Die toekomstige regeling betreft het Bal, dat ook naar verwachting op 1 januari 2022 in werking treedt. In het Bal is namelijk dwingend voorgeschreven dat het mechanisch bewerken van steen voortaan in een gesloten ruimte moet plaats vinden, dus in pandig. Dit ter beperking van de emissie in de lucht en ter voorkoming of beperking van geluidhinder.

Uit de bijbehorende Nota van toelichting bij het Bal blijkt dat onder het mechanisch bewerken van steen ook het breken van puin wordt verstaan. Hierdoor is er in het Bal dus geen keuzemogelijkheid meer tussen in pandig puin breken en het breken van puin in de buitenlucht binnen een bedrijf, zoals die nu nog wel geldt in de huidige regelgeving.

Overigens betreft het breken van puin wél een milieubelastende activiteit, maar geldt hiervoor niet meer langer een milieuvergunningplicht, zo blijkt ook uit het Bal. Het begrip 'milieubelastende activiteit' vervangt het begrip 'inrichting' uit de Wet milieubeheer.

Mogelijke uitzonderingen

Één van de mogelijke uitzonderingen op het in pandig breken van puin binnen een bedrijf, geldt voor bedrijven die vóór de inwerkingtreding van de Omgevingswet al beschikken over een onherroepelijke omgevingsvergunning milieu, waarin is het in de buitenlucht breken van puin binnen een bedrijf mogelijk is gemaakt. Dit via het stellen van voorschriften in die omgevingsvergunning milieu. In dat geval gelden de vergunningvoorschriften voor het in de buitenlucht breken van puin binnen een bedrijf namelijk als maatwerkvoorschriften. Zo blijkt namelijk uit het overgangsrecht voor omgevingsvergunningen in de Invoeringswet Omgevingswet.

Het bevoegd gezag heeft echter de bevoegdheid om die maatwerkvoorschriften, die het in de buitenlucht breken van puin binnen een bedrijf mogelijk maken, in te trekken en/of te wijzigen, zodat hierdoor uitsluitend nog het in pandig breken mogelijk is. Het is niet uit te sluiten dat het bevoegd gezag in de toekomst van die bevoegdheid tot intrekking of wijziging gebruik maakt. Al was het alleen maar om een 'gelijk speelveld' te creëren voor alle bedrijven, waarbinnen het breken van puin plaatsvindt. Bij het gebruik maken van de bevoegdheid tot wijziging of intrekking moet er echter wel een belangenafweging worden gemaakt.

Een andere uitzondering is dat het bevoegd gezag, op grond van het Bal, maatwerkvoorschriften kan opleggen. Uit eigen beweging of op verzoek daartoe. Hierdoor kan het in de buitenlucht breken van puin binnen een bedrijf ook mogelijk worden gemaakt. Het gaat hier echter om een bevoegdheid en dus niet om een plicht tot het opleggen van maatwerkvoorschriften. Het bevoegd gezag is hierdoor dus niet verplicht om, via het stellen van dergelijke maatwerkvoorschriften, het breken van puin in de buitenlucht binnen een bedrijf mogelijk te maken.

Wederom met het oogmerk om een 'gelijk speelveld' te creëren voor alle bedrijven, gaat het bevoegd gezag naar verwachting niet snel dergelijke maatwerkvoorschriften opleggen.

Conclusie

Het breken van puin binnen een bedrijf leidt met de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2022 dus (mogelijk) tot een verzwarening van lasten voor de bouw- en sloopbranche. Hierin is namelijk uitsluitend nog het in pandig breken daarvan wordt toegestaan. Er bestaan dus echter (mogelijke) uitzonderingen.

Niettemin is het de moeite van het overwegen waard om na de inwerkingtreding van de Omgevingswet over de eventuele intrekking van maatwerkvoorschriften - en/of de weigering om maatwerkvoorschriften op te leggen, die het in de buitenlucht breken van puin mogelijk maken, een (proef)procedure te voeren bij de bestuursrechter. Noch uit de Nota van toelichting bij het

Charles Termaat is advocaat-partner bij Van Iersel Luchtman Advocaten op de vestiging in 's-Hertogenbosch. Hij is specialist op het gebied van het ruimtelijk bestuursrecht en milieurecht en maakt deel uit van de sectie Omgeving & Milieu. Charles is tevens lid van het brancheteam Afval & Recycling.

Tel. 088-9080800

E-mail: c.termaat@gvil.nl

Website: www.vil.nl/afval-recycling

Bal, noch elders blijkt namelijk, waarom het in de buitenlucht breken van puin binnen een bedrijf niet meer mogelijk is via maatwerkvoorschriften. Terwijl dit in de huidige regelgeving nog wel mogelijk is én hierdoor dus nu ook nog steeds wordt gezien als de 'best beschikbare techniek'.

Een eventuele (proef)procedure bij de bestuursrechter kan hierover dan duidelijkheid verschaffen. Dit is te prefereren boven een procedure bij de civiele rechter, omdat die namelijk niet alleen goedkoper is, maar de bestuursrechter ook bij uitsteking de aangewezen gespecialiseerde rechter is in dit soort zaken over maatwerkvoorschriften.

Heeft u nog vragen over het voorgaande, dan kunt u hiervoor terecht bij mij en/of bij één van mijn collega's van het brancheteam Afval & Recycling.